

ROZPORZĄDZENIE
RADY MINISTRÓW
z dnia 2010 r.

w sprawie szczegółowego trybu działań funkcjonariuszy Służby Więziennej podczas wykonywania czynności służbowych

Na podstawie 18 ust. 7 ustawy z dnia 9 kwietnia 2010 r. o Służbie Więziennej (Dz. U. Nr ..., poz. ...) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa szczegółowy tryb działań oraz sposób postępowania funkcjonariuszy Służby Więziennej w zakresie:

- 1) legitymowania osób ubiegających się o wstęp oraz opuszczających teren jednostek organizacyjnych Służby Więziennej;
- 2) legitymowania funkcjonariuszy i pracowników wchodzących i wychodzących z jednostki organizacyjnej Służby Więziennej;
- 3) deponowania przedmiotów niebezpiecznych i niedozwolonych oraz dokumentów tożsamości;
- 4) kontroli osobistej osób, o których mowa w pkt 1 i 2, kontroli ich ubrania, obuwia oraz przeglądania zawartości bagaży, sprawdzenia pojazdów, a także ładunków tych pojazdów;
- 5) zatrzymywania osób na terenie jednostki oraz ich usuwania z terenu jednostki;
- 6) zatrzymywania osób pozbawionych wolności, które dokonały ucieczki z aresztu śledczego lub zakładu karnego, w trakcie konwojowania lub zatrudnienia, albo korzystając z zezwolenia właściwego organu na czasowe opuszczenie aresztu śledczego lub zakładu karnego opuściły areszt śledczy lub zakład karny i nie powróciły do niego w wyznaczonym terminie;
- 7) żądania niezbędnej pomocy od funkcjonariuszy Policji, Straży Granicznej, żołnierzy Żandarmerii Wojskowej oraz innych organów ochrony porządku publicznego i bezpieczeństwa państwa lub obywateli, a także sposoby realizacji tych działań.

§ 2. Użyte w rozporządzeniu określenia oznaczają:

- 1) ustawa – ustawę z dnia 9 kwietnia 2010 r. o Służbie Więziennej (Dz. U. Nr ..., poz. ...);
- 2) funkcjonariusz – funkcjonariusza Służby Więziennej;
- 3) pracownik – pracownik Służby Więziennej;
- 4) jednostka – jednostkę organizacyjną Służby Więziennej, o której mowa w art. 8 ustawy;
- 5) kierownik jednostki – Dyrektora Generalnego Służby Więziennej, dyrektora okręgowego Służby Więziennej, dyrektora zakładu karnego i aresztu śledczego oraz

kierownika podległego im oddziału, komendanta ośrodka szkolenia i ośrodka doskonalenia kadr Służby Więziennej, a także osobę ich zastępującą.

§ 3. 1. W czasie wykonywania czynności służbowych na terenie jednostki funkcjonariusz posługuje się znakiem identyfikacyjnym, którego wzór określają przepisy w sprawie wzorów umundurowania, oznak służby i dystynkcji funkcjonariuszy oraz wzorów wyposażenia polowego, wzorów oznak służby i dystynkcji na poszczególnych składnikach oraz wzorów znaków identyfikacyjnych, a także może występować w kominiarce.
2. W czasie wykonywania czynności służbowych poza terenem jednostki funkcjonariusz jest obowiązany okazać legitymację służbową w sposób umożliwiający odczytanie jego nazwiska i nazwę organu, który wydał legitymację, oraz podać przyczynę podjęcia czynności służbowej.

§ 4. 1. Funkcjonariusz pełniący służbę przy wejściu do jednostki ustala zasadność ubiegania się osoby o wstęp na jej teren lub jego opuszczenie i legitymuje tę osobę w celu ustalenia tożsamości oraz wzywa do pozostawienia w wyznaczonym miejscu przedmiotów niebezpiecznych i przedmiotów niedozwolonych, zwanych dalej „przedmiotami niedozwolonymi”.
2. Funkcjonariusz może odstąpić od legitymowania znanej mu osoby uprawnionej do wejścia na teren jednostki.
3. Funkcjonariusze i pracownicy okazują legitymacje służbowe przy wejściu do jednostki bez wezwania.
4. Tożsamość osoby, o której mowa w ust. 1, ustala się na podstawie następujących dokumentów wyposażonych w zdjęcia, zawierających dane umożliwiające identyfikację:
1) dowodu osobistego;
2) legitymacji służbowej;
3) dowodu tożsamości cudzoziemca;
4) dokumentu paszportowego;
5) prawa jazdy.
5. Tożsamość osoby niepełnoletniej w wieku szkolnym ustala się na podstawie ważnej legitymacji szkolnej, a dzieci w wieku przedszkolnym na podstawie oświadczenia opiekuna.

§ 5. 1. Kontrolę osobistą osób ubiegających się o wstęp na teren jednostki oraz opuszczających go osób, funkcjonariuszy i pracowników można wykonywać przez:
1) sprawdzenie przy użyciu urządzeń technicznych;
2) sprawdzenie odzieży i obuwia;
3) oględziny ciała i bielizny.
2. W trakcie wykonywania kontroli, o której mowa w ust. 1, można wykorzystywać psa specjalnego.
3. Funkcjonariusz pełniący służbę przy wejściu do jednostki poddaje kontroli, o której mowa w ust. 1 pkt 1, każdą osobę, z wyłączeniem funkcjonariuszy, pracowników i osób, o których mowa w art. 18 ust. 2 ustawy.
4. W razie podejrzenia, że osoba nie ujawniła posiadanych przedmiotów niedozwolonych, poddaje się ją kontroli, o której mowa w ust. 1 pkt 2, dokonywanej co najmniej przez dwóch funkcjonariuszy.
5. W uzasadnionych wypadkach po dokonaniu czynności, o których mowa w ust. 4, osobę można poddać kontroli, o której mowa w ust. 1 pkt 3. Czynności tej dokonuje się

w odrębnym pomieszczeniu, w obecności co najmniej dwóch funkcjonariuszy tej samej płci, co osoba kontrolowana.

6. Decyzję o przeprowadzeniu kontroli, o których mowa w ust. 1 pkt 3, podejmuje kierownik jednostki. Z przebiegu kontroli sporządza się protokół.

§ 6. 1. Funkcjonariusz pełniący służbę przy wejściu do jednostki lub inny wyznaczony funkcjonariusz, jest obowiązany do kontrolowania zawartości wnoszonych i wynoszonych bagaży lub rzeczy oraz kontrolowania pojazdów wjeżdżających na teren jednostki i z niego wyjeżdżających oraz ich ładunków, w obecności zainteresowanych osób.

2. Do wykonywania przez funkcjonariusza pełniącego służbę przy wejściu do jednostki czynności, o których mowa w ust. 1, można wykorzystać psa służbowego.

§ 7. 1. Legitymowanie i czynności kontrolne, o których mowa w § 4 ust. 1, zwane dalej „czynnościami kontrolnymi”, wobec osoby ubiegającej się o wstęp na teren jednostki, mogą być dokonywane pod warunkiem wyrażenia na nie zgody przez tę osobę.

2. Osobie nie wyrażającej zgody na poddanie się wylegitymowaniu i czynnościom kontrolnym, a także osobie, co do której zachodzi uzasadnione podejrzenie, że jest pod wpływem alkoholu, środków odurzających lub substancji psychotropowych – nie zezwala się na wstęp do jednostki.

3. Z czynności, o których mowa w ust. 2, sporządza się protokół.

§ 8. 1. Czynnościom kontrolnym może być poddana także, bez jej zgody, osoba opuszczająca teren jednostki.

2. W razie odmowy poddania się czynnościom, osobę uprzedza się o możliwości zatrzymania jej na terenie jednostki i przekazania Policji, a w razie ponownej odmowy osobę tę umieszcza się w pomieszczeniu dla osób zatrzymanych oraz powiadamia Policję.

§ 9. 1. W razie ujawnienia przez funkcjonariusza w wyniku czynności kontrolnych przenoszenia lub przewożenia przedmiotów niedozwolonych, sporządza się protokół.

2. Ujawnione i zakwestionowane przedmioty niedozwolone oraz przekazane do depozytu podlegają zatrzymaniu na czas pobytu osoby na terenie jednostki.

3. Jeżeli zachodzi uzasadnione podejrzenie, że posiadanie zakwestionowanych przedmiotów niedozwolonych stanowi czyn zabroniony pod groźbą kary, przekazuje się te przedmioty, wraz z protokołem, najbliższej jednostce Policji. Przepisy § 10 stosuje się odpowiednio.

4. Jeżeli zachodzi uzasadnione podejrzenie, że zakwestionowane przedmioty niedozwolone mają związek z postępowaniem karnym prowadzonym wobec osoby pozbawionej wolności, przekazuje się te przedmioty, wraz z protokołem, właściwym organom ścigania lub organom procesowym.

5. Przepisy ust. 3 i 4 stosuje się odpowiednio do przedmiotów przekazanych w trybie, o którym mowa w § 4 ust. 1.

§ 10. 1. Decyzję o zatrzymaniu przebywającej na terenie jednostki osoby, co do której istnieje uzasadnione podejrzenie popełnienia na tym terenie czynu zabronionego pod groźbą kary, podejmuje kierownik jednostki.

2. O zatrzymaniu niezwłocznie powiadamia się najbliższą jednostkę Policji. Do czasu przekazania Policji osoby zatrzymanej powinna się ona znajdować w pomieszczeniu dla osób zatrzymanych pod dozorem funkcjonariusza.

§ 11. 1. Pomieszczenie dla osób zatrzymanych powinno:

- 1) posiadać powierzchnię nie mniejszą niż 3 m² na jednego zatrzymanego;
 - 2) odpowiadać wymaganiom higieny i mieć dostateczny dopływ świeżego powietrza;
 - 3) zapewniać oświetlenie i odpowiednią do pory roku temperaturę;
 - 4) być wyposażone w niezbędny sprzęt kwaterunkowy oraz instalację elektryczną i przyzywową.
2. Osobie umieszczonej w pomieszczeniu dla osób zatrzymanych umożliwia się skorzystanie z urządzeń sanitarnych.
3. W uzasadnionych wypadkach osobie zatrzymanej należy zapewnić opiekę medyczną świadczoną przez służbę zdrowia jednostki, a także zapewnić napoje i wyżywienie, jeśli jest to uzasadnione długością okresu zatrzymania.

§ 12. 1. Funkcjonariusz, wykonując czynności służbowe poza terenem jednostki, może zatrzymać osobę, o której mowa w art. 18 ust. 1 pkt 7 ustawy, jeżeli jej tożsamość nie budzi wątpliwości.

2. Przed zatrzymaniem osoby, o której mowa w ust. 1, funkcjonariusz jest obowiązany okazać legitymację służbową w sposób określony w § 2 ust. 2.
3. Po zatrzymaniu osoby, o której mowa w ust. 1, funkcjonariusz jest uprawniony ją wylegitymować i potwierdzić jej tożsamość oraz skontrolować, czy nie posiada ona broni lub innych zagrażających życiu przedmiotów, i odebrać je.
4. W przypadku konieczności niezwłocznego działania funkcjonariusz nie jest obowiązany do okazania legitymacji służbowej i potwierdzenia tożsamości zatrzymywanej osoby.
5. Funkcjonariusz doprowadza osobę zatrzymaną do najbliższej jednostki Policji albo zakładu karnego lub aresztu śledczego.
6. W razie zagrożenia życia lub zdrowia funkcjonariusz nie wykonuje czynności, o których mowa w ust. 2 i 3; w takim przypadku jest obowiązany powiadomić najbliższy zakład karny lub areszt śledczy albo Policję i zażądać ich pomocy.

§ 13. Z przebiegu czynności, o których mowa w § 10 ust. 1 i § 12 ust. 1, sporządza się protokół.

§ 14. 1. Kierownik jednostki może żądać udzielenia niezbędnej pomocy funkcjonariuszy Policji, Straży Granicznej lub żołnierzy Żandarmerii Wojskowej, w ramach posiadanych kompetencji, celem podjęcia interwencji wobec osoby innej niż pozbawiona wolności, w szczególności gdy osoba ta:

- 1) zakłóca spokój i porządek w bezpośrednim sąsiedztwie zakładu karnego lub aresztu śledczego;
 - 2) została zatrzymana przez funkcjonariuszy na terenie zakładu karnego lub aresztu śledczego;
 - 3) nawiązuje kontakty z osobami pozbawionymi wolności;
 - 4) usiłuje dostarczyć, bez zezwolenia jakikolwiek przedmiot na teren jednostki;
 - 5) odmawia poddania się czynnościom kontrolnym o których mowa w § 4 i 5.
2. Dowódca konwoju może żądać udzielenia niezbędnej pomocy od funkcjonariuszy Policji, Straży Granicznej lub żołnierzy Żandarmerii Wojskowej, w ramach posiadanych

UZASADNIENIE

Rozporządzenie stanowi realizację upoważnienia ustawowego zawartego w art. 18 ust. 7 ustawy z dnia 9 kwietnia 2010 r. o Służbie Więziennej (Dz. U. Nr ..., poz. ...).

Rozporządzenie reguluje szczegółowe tryb działań funkcjonariuszy Służby Więziennej podczas wykonywania czynności służbowych w stosunku do osób pozbawionych wolności jak i innych osób, o których mowa w art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 9 kwietnia 2010 r. o Służbie Więziennej.

Rozporządzenie co do zasady zawiera takie same rozwiązania, które były zawarte w poprzedzającym je rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 5 sierpnia 1997 r. w sprawie szczegółowego trybu działań funkcjonariuszy Służby Więziennej podczas wykonywania czynności służbowych (Dz. U. 100, poz. 623) dostosowując je do nowego zakresu delegacji ustawowej.

Proponowane zmiany, w stosunku do dotychczas obowiązującego rozporządzenia dotyczą:

- 1) określenia w sposób ścisły na podstawie, jakich dokumentów ustala się tożsamość osoby ubiegającej się o wstęp na teren jednostki (§ 4 ust. 4);
- 2) określenia, nieuregulowanego dotąd, sposobu identyfikacji tożsamości osób niepełnoletnich (§ 4 ust. 5);
- 3) określenie możliwości wykorzystania psa specjalnego (§ 5 ust. 2) w trakcie kontroli opisanych w § 5 ust. 1.

Projektowane rozporządzenia nie jest objęte prawem Unii Europejskiej.

Projektowane rozporządzenie nie podlega procedurze notyfikacji w rozumieniu przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039 oraz z 2004 r. Nr 65, poz. 597).

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414 oraz z 2009 r. Nr 42, poz. 337), projekt został zamieszczony na stronie internetowej Ministerstwa Sprawiedliwości.

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Podmioty, na które oddziałuje projektowana regulacja

Podmiotami, na które oddziałuje projektowane rozporządzenie są funkcjonariusze i pracownicy Służby Więziennej, osoby ubiegające się o wstęp na teren jednostki organizacyjnej Służby Więziennej, osoby przebywające na terenie jednostki organizacyjnej Służby Więziennej oraz osoby opuszczające teren jednostki organizacyjnej Służby Więziennej, a także osoby pozbawione wolności.

2. Zakres i wyniki konsultacji społecznych

Projekt zostanie przesłany do konsultacji: Niezależnemu Samorządnemu Związkowi Zawodowemu Funkcjonariuszy i Pracowników Więziennictwa, Helsińskiej Fundacji

Praw Człowieka, Rzecznikowi Praw Obywatelskich, Krajowej Radzie Sądownictwa oraz Radzie Prokuratorów przy Prokuraturze Generalnym. Wyniki przeprowadzonych konsultacji zostaną przedstawione po ich zakończeniu.

3. Wpływ regulacji na sektor finansów publicznych, w tym na budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego

Projektowane rozporządzenie nie będzie miało wpływu na sektor finansów publicznych, nie spowoduje konieczności wydatkowania dodatkowych środków z budżetu państwa jak również nie będzie miało wpływu na budżety jednostek samorządu terytorialnego.

4. Wpływ regulacji na rynek pracy

Przedstawione w projekcie rozporządzenia rozwiązania prawne nie będą miały wpływu na rynek pracy.

5. Wpływ regulacji na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw

Projektowane rozporządzenie nie będzie miało wpływu na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym także na funkcjonowanie przedsiębiorstw.

6. Wpływ regulacji na sytuację i rozwój regionalny

Wejście w życie rozporządzenia nie będzie miało wpływu na sytuację i rozwój regionalny.

7. Wskazanie źródeł finansowania

Koszty związane z wejściem w życie projektowanego rozporządzenia pokrywane będą z wydatków bieżących więziennictwa.